

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 96/13), a u skladu sa članom 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU HRVATSKE STRANKE PRAVE Dr. ANTE STARČEVIĆ BOSNE I HERCEGOVINE

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije.....	5
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI	5
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2014. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 11., člana 12. stav (1), stav (2) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine u 2014. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2014. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Učešće u izvorima finansiranja (%)
1.	Članarina	0,00	0,00%
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	6.600,00	25,62%
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	300,00	1,16%
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00%
5.	Prihodi od pravnih lica (3-d)	0,00	0,00%
6.	Prihodi od poklona (3-e)	15.460,00	60,02%
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	3.400,00	13,20%
8.	Prihodi od propag. (3-g)	0,00	0,00%
9.	Ostali prihodi	0,00	0,00%
I	Ukupni prihodi (1-9)	25.760,00	100,00%
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00%
	Izvori finansiranja (I+II)	25.760,00	100,00%

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 25.775,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke: HSP Dr. Ante Starčević BiH.

Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je upisana u registar Općinskog suda u Širokom Brijegu, rješenjem broj: 064-0-Reg-09-001138 od 21.12.2009. godine.

Sjedište političke stranke je u Širokom Brijegu, Trg Ante Starčevića bb.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Milijan Nakić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2014. godinu je Stjepan Hrkać.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nema niže nivoe organizovanja.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine za 2014. godinu.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

Djelokrug revizije bio je ograničen iz razloga što stranka ne vodi i ne posjeduje poslovne knjige.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine u periodu od 2010. do 2013. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da vodi tačne i potpune evidencije o svojim rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da poslovanje gotovim novcem svede na najmanju mjeru, da uspostavi poslovanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge. Poslovanje blagajne treba urediti tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma, i da poštuje i druge zakone, prevashodno računovodstvene i poreske.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2014. godinu, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i nije uspostavila evidencije o svojim prihodima i rashodima, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka je tokom obavljanja revizije dala izjavu u kojoj je navela da nije vodila poslovne knjige u 2014. godini.

Stranka je godišnji finansijski izvještaj za 2014. godinu dostavila nakon zakonom propisanog roka i nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH broj: 96/13) - u daljnjem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je godišnji finansijski izvještaj za 2014. godinu dostavila dana 15.07.2015.godine, tj. nakon zakonom propisanog roka. Godišnji finansijski izvještaj za 2014. godinu stranka je dostavila na obrascima koji su propisani Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 61/06), čija je primjena stavljena van snage 01.01.2014. godine. Stranka je uz godišnji finansijski izvještaj dostavila Bilans uspjeha i Bilans stanja za 2014. godinu koji nisu ovjereni od nadležne institucije u Bosni i Hercegovini.
- (2) Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa broj: 3382202257007117 kod Unicredit banke d.d i prometa ostvarenog putem blagajne, uvidom u ugovore o pozajmicama¹ i uvidom u Odluku o povratu pozajmice², utvrđeno je da je stranka ukupne prihode u finansijskom izvještaju iskazala u većem iznosu za 20.460,00 KM u odnosu na ostvarene.
- Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je na obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica) finansijskog izvještaja iskazala priloge fizičkih lica u iznosu od 6.600,00 KM.
- Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa, utvrđeno je da su na račun uplaćeni prilozi fizičkih lica u iznosu od 1.600,00 KM i pozajmica fizičkog lica u iznosu od 5.000,00 KM³.
- Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala priloge fizičkih lica, odnosno ukupne prihode u većem iznosu za 5.000,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 13. i 14. Pravilnika.
- Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je u obrascu 3-e godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala nenovčane donacije u iznosu od 15.460,00 KM.
- Uvidom u dnevnik blagajne i izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da su na transakcijski račun stranke uplaćena sredstva iz blagajne u iznosu od 460,00 KM i pozajmica od fizičkog lica u iznosu od 15.000,00 KM.
- Na osnovu dokumentacije koja je revizorima predložena tokom obavljanja revizije, nije utvrđeno da je stranka ostvarila prihode po osnovu nenovčanih donacija, što za rezultat ima pogrešno iskazane prihode u godišnjem finansijskom izvještaju.
- (3) Stranka je na obrascu 4. (ukupni rashodi političke stranke) finansijskog izvještaja ukupne rashode iskazala u iznosu od 25.775,00 KM, od toga režijsko-administrativne i ostale troškove u iznosu od 19.930,00 KM i troškove propagande u iznosu od 5.845,00 KM.
- Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa kod Unicredit banke⁴ i izdataka iz blagajne, utvrđeno je da je izvršen povrat pozajmica fizičkim licima u ukupnom iznosu od 19.930,00 KM.⁵
- S obzirom da povrat pozajmice ne predstavlja trošak sa aspekta knjigovodstva, stranka je ukupne rashode neopravdano uvećala za iznos od 19.930,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.
- (4) Na obrascu 5. (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja stranka nije navela da ima obaveze po osnovu pozajmica i obaveze prema dobavljačima.
- Kako stranka nije vodila poslovne knjige, nije se moglo pouzdano utvrditi da li stranka na dan 31.12.2014. godine ima obaveze.

¹ Ugovor o najmu novca od Nakić Miljana od 2.5.2014. godine u iznosu od 15.000,00 KM, kao i Ugovor o najmu novca od Antić Mate na iznos od 5.000,00 KM.

² Odluka o povratu novca od 10.12.2014. godine, u iznosu od 20.000,00 KM.

³ Izvod br. 9.

⁴ Izvod br. 20

⁵ Izdatak iz Blagajne broj 0003573.

b) Politička stranka je prekršila odredbe 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.⁶

Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije dostavila finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana objave zvaničnih rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2014. godine, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Troškovi predizborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je prema podacima Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 366.342,76 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine je iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 5.845,00 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka i Poglavlja 15. Izbornog zakona BiH, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi evidencije o prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da finansijske izvještaje podnosi u rokovima propisanim Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska stranka prava Dr. Ante Starčević Bosne i Hercegovine nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu.

šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Nevenko Andan

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

šef Službe za reviziju

Mr. sc. Hasida Gušić

⁶ Krajnji rok za dostavu postizbornog izvještaja za Opće izbore 2014. godine bio je 10.12.2014. godine.

⁷ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.